

30 Μαΐου 2016

«Γλυκιά τυραννία του Οιδίποδα» σε σκηνοθεσία Μαρίας Πρωτόπαππα

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Η γλυκιά τυραννία του Οιδίποδα [© Karol Jarek]

Ημιτελής, μοντερνιστική ανάγνωση της τραγωδίας χωρίς προφανή στόχο. Ας υποθέσουμε ότι το ελληνικό κοινό έχει ξεπεράσει τις νεωτερικές παρεμβάσεις ως «βλάσφημες» στα κείμενα της αρχαίας τραγωδίας. Ότι οι πλείστες κλασικές αναπαραστάσεις του Σοφόκλειου «Οιδίποδα» δια μέσου των χρόνων επιτρέπουν

και αντισυμβατικές αναγνώσεις στο μύθο. Ότι μια επταμελής ομάδα, νέας ή νεότερης κοπής, ηθοποιών δικαιούται να παρουσιάσει μια *in progress* εκδοχή της δημοφιλούς τραγωδίας. Ας υποθέσουμε ότι συμβαίνουν όλα τα παραπάνω. Το ερώτημα, παρακολουθώντας τη δεύτερη σκηνοθεσία της Μαρίας Πρωτόπαππα στην παράσταση «Η γλυκιά τυραννία του Οιδίποδα», παραμένει: Πώς τεκμηριώνεται μια πειραματική παράσταση;

Μια πρώτη αποκωδικοποίηση στο αποτέλεσμα της συγκεκριμένης σκηνοθεσίας μπορεί να επικαλεστεί το εξής: Η τραγική πορεία του Οιδίποδα γειώνεται στα καθ' ημάς, απαλλάσσεται από το μέγεθος άρα και το βάρος της, συνδιαλέγεται με την καθημερινότητα και επιχειρεί να δει το δράμα των βασιλιάδων ως δράμα της διπλανής πόρτας. Η επιλογή της όχι και τόσο στομφώδους μετάφρασης του Γρυπάρη - στην οποία βασίζεται το διασκευασμένο έργο - μοιάζει να βοηθάει σε έναν τέτοιο προσανατολισμό. Η σκέψη για την αφήγηση της ιστορίας θέλει έξι ερμηνευτές (Γιώργος Παπανδρέου, Θοδωρής Σκυφτούλης, Μιχάλης Τιτόπουλος, Γιάννης Κλίνης, Μαρία Αποστολακέα και Μάνος Στεφανάκης) να έχουν συγκεντρωθεί σε ένα κοινό, μεσοαστικό διαμέρισμα για να «παίξουν» τον Οιδίποδα. Μέσα από διαδρομές σε ανούσιες καθημερινές στιγμές, με mainstream μουσικά διαλείμματα (από Γιώργο Μαζωνάκη μέχρι Stavento), τα οικεία (σε εμάς) πρόσωπα εισάγουν εαυτούς στο οιδιπόδειο δράμα. Το κάνουν όμως, με τον αγοραίο τρόπο της εποχής• μέσα από αδικαιολόγητα ξεσπάσματα, νευρικότητες, φωνές, ειρωνευόμενοι την τραγικότητα του κειμένου, οργανώνοντας σκετς, που αποδομούν συγγενεύοντας με την παρωδία. Κι αν σε σημεία η τραγικότητα διασώζεται, σύντομα ακυρώνεται από ακραίες αντιφάσεις και αποκλιμακώσεις.

Το καλό είναι πως παρά τα έντονα σκαμπανεβάσματα-τόσο σκηνοθετικά όσο και δραματουργικά - ο πυρήνας της ιστορίας δεν χάνεται εντελώς και πως οι ηθοποιοί, όλοι ανεξαιρέτως, ανταποκρίνονται δυναμικά σε αυτό. Το κακό είναι πως οι αυτοσχεδιασμοί (γερμανικού τύπου) δίνουν την εντύπωση ότι έχουν προκύψει ως τυχαίες επιλογές και πως η τελική πρόταση που κατατίθεται δεν είναι παρά ένα κολάζ ιδεών, ατάκτως ειρημένες• θαρρείς δηλαδή και παρακολουθούμε την άσκηση, το διάλειμμα της πρόβας κι όχι την ίδια την παράσταση.

Έτσι, το όλον εγχείρημα μένει σε μια βασανιστική εκκρεμότητα, δίχως τίποτα ολοκληρωμένο να προτείνει, εκτός κι αν το ανέβασμα της είχε αυτό το στόχο• αξιοποιώντας έτσι και την παρουσία της στην Πειραματική Σκηνή του Εθνικού.

Στέλλα Χαραμή

Πηγή: tospirto.net